

Rhodesian Ridgeback - en afrikansk hund

af **Scotty Stewart - Sydafrikansk opdrætter, samarbejder med rangerne i Kruger National park.**

For at forstå disse storslåede dyr er det først og fremmest nødvendigt at sætte pris på deres forskelligartede natur, deres fleksibilitet og tilpasningsdygtighed, deres udprægede kærlige og følsomme natur, deres højtudviklede intelligens og , først og fremmest - deres udprægede floknatur. Denne stærke flokfornemmelse får dem til at knytte sig til flokken for at forsikre indbyrdes overlevelse etc., og de vil bruge alle deres evner på at beskytte flokken - også selvom flokken er tobenet og bushen udskiftet med parcelhushaven.

Denne flok følelse kan være tricky - for de må acceptere os som ledere til trods for vores ofte svage (set med deres øjne) og ujævne attitude. Heldigvis er de overordentligt kærlige og de finder vores tilsvarende kærlighed til dem en stærkt formildende faktor. Når først Ridgebacken har knyttet sig til dig har du har fået venskab og kærlighed fra en totalt loyal følgesvend for resten af dens liv.

Det er et forhold, som fuldt opleves af ejeren og det er sikkert netop denne kvalitet, som placerer Rhodesian Ridgebacken som noget helt specielt for alle os som succesrigt har knyttet venskab med disse fine, brune, evigt trofaste følgesvende.

Der er gode grunde for disse hundes adfærd. De blev omhyggeligt opdrættet i Rhodesia ud fra adskillige velkendte (hovedsageligt jagt-) racer for at udføre en specifik funktion nemlig løvejagt. Hundenes job gik ud på at distrahere "objektet" på en sådan måde at det blev på et sted i så lang tid som det var nødvendigt - hvilket normalt indebar at jægeren skød byttet på ekstremt tæt hold, med datidens yderst ineffektive rifler. Løven er sandsynligvis verdens mest effektive rovdyr (dræber). Han spilder ikke sine evner, han dræber for at spise eller beskytte sig selv, det er intet løssluppet i hans dræberevner. Og Ridgebacken ved dette. Vores små hunde har en enorm respekt, på kanten af angst for disse store katte. Og meget fornuftigt, for en løve betyder en Ridgeback fysisk ingen trussel overhovedet og der kræves meget lidt af løven for at slippe af med hunden. Men løven bliver også hurtigt klar over at Ridgebacken kan overvinde sin angst og fortsætte med at drille og terrorisere ham (for det er det RR'ens aktiviteter går ud på) . På trods af sin fysiske totale underlegenhed repræsenterer RR'en en meget virkelig psykologisk trussel mod løven. Og så kører "spillet" i en af naturens potentielt mest ulige konkurrencer - hvor hunden alligevel kommer igennem som vinder grundet dens intelligens og hurtighed/kraft.

Heldigvis gør moderne rifler det unødvendigt for vores modige brune hunde at holde løven, en jæger behøver ikke mere at komme indenfor 30 meters afstand til løven blot p.gr.a. sit ringe våben. Men hunden har stadig mange andre aktiviteter som sikrer den en plads i alle bush aktiviteter i dag. Det er der ude, frit løbende på Veld'en (bushen) at man kan opleve dens helt specielle evner i at takle ethvert problem, som bushen kan præstere. Dette er det miljø den er designet til at operere i og det er her Ridgebacken regerer helt uovertruffet.

Til slut et lille tip: En Ridgeback har meget tilfælles med

løven. De jager på samme måde, de er frygtløse og højt intelligente etc. etc. - så hvis du er i tvivl om din hunds opførsel så tænk på den store kat og se om det kan give en ide til en løsning.

Temperament i det hjemlige miljø

Men Ridgebacken er ikke kun egnet til bushen. Den tilpasser sig og er ligeså effektiv i storbyen. For at forstå dette kig på hans forfædre: da racen blev sat sammen brugtes en masse forskellige jagthunde for at nå målet: Pointere, Bulldogs, terriers, Deerhounds, Foxhounds, Bloodhounds, etc. etc. blev brugt til at lave en hund der kunne tilpasses disse usædvanlige krav samt de oprindelige Syd Afrikanske racer, som havde udviklet sig fra de oprindelige Hottentot hunde over Vuilbaard, Steekbaard og Boerboel. De sidstnævnte racer er associeret med Boernes migration fra Cape og nordpå. Disse hunde skulle passe på ejendelene, dyrene (får og kvæg) og mest vigtigt familierne, som pionerende rejste gennem de ukortlagte områder i

Afrika. Helt op til 1940'erne var det især Boerboelen, der var den mest populære jagthund i Sydafrika. Efter 2. verdenskrig blev den langsomt afløst af den intelligenter og hurtigere brune løvehund.

Så vi ender op med en hund som ikke alene finder sine forfædre fra et bredt udvalg af velkendte racer, men også fra de lokale hunde der havde fulgt Vortreekkerne og jægerne i generationer.

Intelligens som en racekarakteristik

Et sted hvor den originale RR stadig lever stærkt, er i vores hundes intelligens. Det kan være vi er ved at miste den stærke beslutsomhed, som er nødvendig i en hund der skal kunne stå ansigt til ansigt med en af

verdens farligste rovdyr. Dette betyder måske ikke så meget i år 2003 som det, at vi helt sikkert IKKE har ødelagt racens store intelligens. Dette viser sig især tydeligt i kommentarerne om RR'ens stædighed - og det må man håbe den bliver ved med at være i mange år fremover. Årsagerne er tydelige. Ridgebacken er klog, den er også følsom og er ikke villig til at lide under at blive behandlet som en cirkus klovn. For den gælder livet om at overleve og at bruge sine kræfter på unødvendig underholdning er ikke hans styrke. Hvis der er noget vigtigt at gøre vil din RR gøre sit yderste.

Jeg kan give to eksempler på denne modus operandi af vores yndlingsrace. Den første er velkendt og drejer sig om racens (mangel på) evner som appporterende jagthund - ja den er næsten inkorporeret i racestandarden:

Lad os sige at du kaster en bold forbi ham og uden ordre løber han efter den, fanger den og bringer den tilbage (men det er ikke helt sikkert at han har lyst til at overgive den til dig) - du gør det igen - og fantastisk, du får den tilbage endnu hurtigere! Nu kører det bare - så du kaster bolden en tredje gang..... Ridgeback psykologi er måske ikke din stærke side, men selv du kan læse hans ansigtsudtryk som klart siger: "hent den selv". Han holder forfærdeligt meget af dig - men har han ikke allerede hentet den to gange - og hvad får man ud af det? intet - absolut intet!. Du må ikke strække hans tiltro udover grænsen, for det er sådan han bedømmer legen: er den troværdig? hvad beviser den? vil den hjælpe du og ham i at overleve?

Det næste eksempel er måske lettere at forstå: Der er en meget veltrænet RR som "holder" løver virkelig godt. Han driller dem til at koncentrere sig fuldstændigt om ham selv og glemme alt om mennesket der står 30 m. væk med sin riffel i hånden. Dette giver jægeren den perfekte mulighed for at fjerne den mindste plet på løvens næse eller det sorteste hår i dens hale. Og som det ofte er sagen foretrækker jægeren at kigge på løven og nyde nærheden til "the gentleman of the bush", og lader ham "lege" med RR'en i fuld viden om at løven ikke vil angribe den. Hvem ellers får muligheden for at nyde et så spektakulært syn af en fuldt udviklet hanløve?

I dette tilfælde vil Ridgebacken arbejde med løverne igen og igen - fordi der er en grund. Han var lavet til at holde løver - det er hans kald. Der er ikke nogen "leg" her, alt er dødeligt alvor og alle deltagere ved det. Men hvis alt går vel vil de overleve og det er derfor at Ridgien vil deltage totalt igen og igen og atter igen. Bold øvelsen gav ikke noget - den leg var kedelig og fordi Ridgebacken ikke gider bliver den stemplet "stædig".

Jægeren

Som de fleste hunde i gruppe 6 kan RR'en blive en formidabel jæger. Han er udstyret med nok kraft til at kunne klare de fleste situationer i bushen. Vi må dog aldrig glemme, at han blev avlet til at HOLDE en løve, ikke til at slå den ihjel - hvilket ville være en tåbelig ide selv under de bedste omstændigheder. Han er udstyret med en høj intelligens og fysisk kraft. Tilføj hertil hans ekstreme følsomhed for andres mentale status og han har muligheden for at bedømme sin modstanders

intentioner længer før oppositionen har en mulighed for at bevæge sig. Når overmagten bliver for stor skal han bruge sine betragtelige fysiske evner til at komme sikkert væk - men denne udvej er afhængig af hans flok loyalitet og ansvar i øjeblikket. Hans succes med at holde løven og komme sikkert væk, afhænger af hans styrke, evne til at manøvrere og hans evne til lynhurtigt at lave de korrekte beslutninger. Han bør have et stærkt forbryst fordi dette er hans stærkeste slagvåben. Vi har nok alle observeret hundenes meget robuste taktikker under leg og hvordan en kan brage direkte ind i en anden med højlydte lyd effekter. Der går historier om RR's kan vælte en Kudu (på 300 kg) med tilstrækkelig kraft til at få den til at vælte og give ham mulighed for et godt strubebid. Måske, men disse historier er gamle og har ikke megen nytte i dagens verden med dens kraftige præcise rifler. Om Ridgebacken jager med syn eller næse bliver diskuteret meget. Men sikkert er det at han fungerer glimrende på begge måder og den som vil tage en Ridgie med i bushen kan sige "hvad betyder det"? Han vil give dig rigelig advarsel mod farlige dyr i omgivelserne og er uovertruffen når det gælder om at spore sårede dyr. Han er så effektiv til det sidstnævnte at mange jægere tror han kan føle hvor det sårede dyr er. Når alt er sagt og gjort er der ikke noget mere trygt end at have selskab af en Rhodesian Ridgeback når man går gennem bushen.

Ernæring:

Racen er generelt sund, stærk og fri for sygdomme og kan fungere på meget lidt. De originale hunde, hvad enten i Matabeleland eller i hvad der nu er Kruger National park, blev ikke fodret med bøffer. De fik sikkert deres del af resterne fra byttet. Som de fleste hunde elsker de at få et stort ben og gnave på, men de kommer igennem dem utroligt hurtigt. Hundens foder skal være tilpasset dens livsstil. En fed Ridgeback er en alvorligt syg Ridgeback og den bør holdes, hvis overhovedet muligt, i en lettere "mager" form. Hvis hunden bliver taget med i bushen regelmæssigt vil den komme i det såkaldte "bush-trim", med et kraftigt vægttab og en signifikant stigning i ydeevne og uden nogen synlig ændring i foderbehov. Den tilsyneladende sunde hund på godt 43 kg kommer ned på 38 kg efter få måneders hårdt arbejde i bushen. Selvom dette sikkert er som de originale RR's så ud, går det ham ikke mere attraktiv. Hans pels bliver tynd, huden er papir tynd og hans muskler og knogler synes at stikke ud over det hele. Meget få af vores hunde vil dog komme i denne kondition (det er ligeså hårdt for herre som for hund).

Racestandard

En af de mest interessante aspekter i standarden er dens bemærkelsesværdige stabile, uændrede formulering. I 1922 inviterede F.R. Barnes (Eskdale farm) adskillige ejere af Van Rooyens løvehunde (som de blev kaldt dengang) til at komme på anden dagen af Bulawayo Kennel Club Show med den intention at lave en standard for racen. Der kom flere end 20 hunde og de var meget forskellige i størrelse og udseende. Eksempler blev taget fra gruppen som basis for de forskellige karakteristiske: man brugte den og den hund for farve, den og den til at beskrive hovedet, en anden for vinkler, en tredje for størrelse osv. osv. I løbet af få dage herefter havde Barnes skrevet en standard sammen som var bygget op på samme måde som Dalmatiner standarden.

Hvad der dengang blev skrevet af Barnes er ikke ændret meget: enkelte kosmetiske ændringer så som farve (hvidt og tigerstribet er ikke mere tilladt), der er kommet en mindste størrelse på og max højden er sat ned fra 72 cm til 69 cm - men max vægten på 36,5kg har ikke ændret sig. Der er ingen tvivl om, at de hunde der blev brugt til at beskrive racen i 1922 var ikke så velnærede som dagens hunde. De var arbejdende hunde uden et gram ekstra vægt. Deres overlevelse afhang af intelligens og at kunne komme væk hurtigt. Så en hund i disse dage kan have vejret ca. 20% mindre end en hund i vore dage. Med andre ord - datidens hund på 36kg er lig med en nutidig hund på 42 kg alene af denne årsag. I dette henseende kan det være at standarden måske kræver en justering, men man skal ikke overse at standarden giver en ønskelig vægt - ikke en obligatorisk.

Træning

Træn din hvalp lige fra starten, det er faktisk forbausende så hurtigt de lærer noget blot der bliver brugt foder til belønning - men husk ikke at forvirre den med forskellige kommandoer, for indviklede krav og kedelig gentagelse.

Det er ikke usædvanligt for en Ridgeback ejer at føle at hans hund virkeligt er anderledes end de andre og - naturligvis - en smule bedre. De almindelige lydighedskurser blev oprindeligt sammensat til Schæfer og der er ingen der kan diskutere at en RR ikke er en Schæfer. Hvad enten du starter på lydighed, agility eller andet (men aldrig bidetræning) skal du ikke være i tvivl om at vores race kræver en noget anderledes indgang til træning. Hovedproblemerne fremstår i RR'ens modvilje mod repetition og hans behov for en god grund til at gøre tingene.

Jeg havde besluttet, at jeg havde brug for at give en fire år gammel tæve træning i bidearbejde (læg venligst mærke til, at jeg gentager at bidearbejde IKKE er en god ting for RR's - jeg anbefaler meget kraftigt IKKE at gøre det). Det var ekstremt svært at få hende til at bide, da vi nåede denne del af kurset og for første gang faldt hun bagefter de andre hunde.

Det er værd at nævne på dette tidspunkt at de hunde der deltog i kurset var en Schæfer, en Rottweiler, en Dobermann, en Bull-Terrier, en Staffordshire Bull-Terrier og selvfølgelig RR'en. Jeg vil tro, at en sådan blanding allerede fra begyndelse har indikeret problemer for træneren. De to terriers kunne ikke følge med, de tre først nævnte fulgte pænt ad mens RR'en bragede fremad mens vi gennemgik basis lydighedsdelen af kurset. Heldigvis for mig gik træneren videre til næste øvelse så snart blot en af hundene havde lært den foregående - og den første hund var altid RR'en. Hun lod dem alle langt bagefter sig og nød udfordringerne. Men så kom træningen i bidearbejdet - hun nægtede at tage fat i "armen" til at begynde med, men endeligt løb hun bagom mig og tog fat - og startede på at fjerne beskyttelsen. Jeg havde endnu ikke lært at stoppe hende, så hun løb endnu engang rundt om mig og tog fat for anden gang. Heldigvis var figuranten hurtig og fik hende skubbet væk med sin nu kun dårligt beskyttede arm, hun gik nu efter hans ankel og herefter lynhurtigt efter hans hals - endnu engang var det hans hurtige reaktioner der reddede ham. Jeg fik hende endeligt fanget og vi blev enige om, at hun nok ikke behøvede videre træning i bidearbejde.

Det chokerede mig hvor megen skade hun lavede på så kort tid. Figuranten mistede hele dækket på armen så der blev heller ikke mere bidearbejde for de andre hunde den dag. Dette viser blot hvorfor bidearbejde ikke kan anbefales for Ridgebacks. De har kraftige kæber, de springer ind, bider, vrider og trækker lynhurtigt tilbage og går ind for et nyt bid på et ubeskyttet sted.

Tre andre RR ejere har senere beskrevet næsten identiske oplevelser.

Generelt hvis du ønsker at træne med din Rhodesian Ridgeback prøv at find en træner som har erfaring med racen - eller som i det mindste interesse og som ikke synes de er stædige.